

ZAKON

O FISKALIZACIJI U PROMETU PROIZVODA I USLUGA

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Ovim zakonom uređuju se obveznici fiskalizacije, sadržaj fiskalnog računa, postupak fiskalizacije u prometu proizvoda i usluga, i druga pitanja od značaja za fiskalizaciju.

Član 2

Fiskalizacija je skup mjera koje sprovodi obveznik fiskalizacije dostavljanjem podataka o prometu proizvoda i usluga i računu u realnom vremenu, elektronskim putem organu uprave nadležnom za poslove naplate javnih prihoda (u daljem tekstu: poreski organ).

Član 3

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

- 1) **identifikacioni broj računa** je alfanumerički zapis koji poreski organ određuje iz određenog skupa podataka, nakon prethodne provjere da li su elektronskim putem dostavljeni propisani elementi računa i da li su potpisani ispravnim kvalifikovanim elektronskim potpisom;
- 2) **identifikacioni kod obveznika fiskalizacije** je alfanumerički zapis koji se programski generiše sa elektronskog naplatnog uređaja i kojim se potvrđuje veza između obveznika fiskalizacije i izdatog računa;
- 3) **poslovni prostor** je svaki zatvoreni ili otvoreni prostor, pokretno mjesto (dostavna vozila, plovna vozila) koje služi za obavljanje djelatnosti isporuke proizvoda i usluga, kao i prostor koji obveznik fiskalizacije radi obavljanja djelatnosti koristi samo povremeno ili privremeno za potrebe održavanja sajмова, seminara ili za obavljanje sličnih djelatnosti.

II. OBVEZNIK FISKALIZACIJE

Član 4

Obveznik fiskalizacije, u smislu ovog zakona, je :

- 1) fizičko lice koje je obveznik poreza na dohodak po osnovu samostalne djelatnosti i koje je obveznik izdavanja računa za isporuku proizvoda, odnosno usluga;

2) pravno lice koje je obveznik poreza na dobit u skladu sa zakonom kojim se uređuje porez na dobit pravnih lica i koje je obveznik izdavanja računa za isporuku proizvoda, odnosno usluga.

Član 5

Obveznikom fiskalizacije ne smatra se poreski obveznik koji ostvaruje promet:

- od prodaje karata ili žetona u putničkom saobraćaju i drugih usluga koje se obavljaju u drumskom, željezničkom, vazdušnom i pomorskom saobraćaju;
- od prodaje poljoprivrednih proizvoda na pijačnim tezgama, proizvedenih na sopstvenom poljoprivrednom gazdinstvu;
- otkupom poljoprivrednih proizvoda od strane obveznika poreza na dodatu vrijednost kod poljoprivrednih proizvođača;
- od univerzalnih poštanskih usluga;
- od pružanja bankarskih usluga i usluga osiguranja i reosiguranja;
- od prodaje proizvoda i usluga čija se isporuka vrši preko mjernih instrumenata, kao što su: električna energija, plin, voda i javne elektronske komunikacione usluge;
- od uplata za učestvovanje u igrama na sreću i zabavnim igrama.

Član 6

Ako se podaci o ostvarenom prometu mogu obezbijediti kroz poseban postupak izvještavanja ili ako je u određenoj djelatnosti otežano sprovođenje postupka fiskalizacije Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada) će određene djelatnosti posebnim propisom osloboditi od obaveze fiskalizacije do stvaranja uslova za fiskalizaciju.

Član 7

Ako obveznik fiskalizacije ostvaruje promet od različitih djelatnosti, oslobođen je od obaveze fiskalizacije za djelatnosti iz čl. 5 i 6 ovog zakona.

III. SADRŽAJ FISKALNOG RAČUNA

Član 8

Fiskalni račun, pored podataka propisanih zakonom kojim se uređuje porez na dodatu vrijednost i posebnim propisom, obavezno sadrži i sljedeće podatke:

- vrijeme izdavanja računa (sat i minut);
- oznaku operatera elektronskog naplatnog uređaja, odnosno lica koje je izdalo račun;
- identifikacioni broj računa;
- identifikacioni kod obveznika fiskalizacije;
- način plaćanja (gotovina, platna kartica, prenos novca sa računa u banci);
- rok plaćanja.

Član 9

Oznaku operatera iz člana 8 ovog zakona obveznik fiskalizacije dužan je da poveže sa jedinstvenim matičnim brojem tog lica (JMB).

Jedinstveni matični broj operatera elektronskog naplatnog uređaja, dostavlja se poreskom organu, u toku postupka fiskalizacije izdavanja fiskalnog računa.

Član 10

Broj fiskalnog računa sastoji se od numeričke oznake:

- računa;
- poslovnog prostora; i
- elektronskog naplatnog uređaja.

Numerička oznaka iz stava 1 ovog člana je neprekidni numerički niz, po svakom računu, poslovnom prostoru, i elektronskom naplatnom uređaju, čiji redosljed utvrđuje internim aktom obveznik fiskalizacije.

Numerička oznaka iz stava 2 ovog člana, unosi se od početka kalendarske godine i počinje od broja 1 do broja n završetkom kalendarske godine, po svakom poslovnom prostoru, odnosno po elektronskom naplatnom uređaju u poslovnom prostoru.

Bliže vrste podataka koji se elektronskim putem dostavljaju poreskom organu propisuje organ državne uprave nadležan za poslove finansija (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Član 11

Obveznik fiskalizacije dužan je za potrebe sprovođenja postupka fiskalizacije da od organa nadležnog za poslove javne uprave pribavi kvalifikovani elektronski potpis za identifikaciju obveznika fiskalizacije prilikom elektronske razmjene podataka, u skladu sa propisima kojim su uređuju uslovi za korišćenje elektronskog potpisa.

Bliži način pribavljanja odgovarajućih kvalifikovanih elektronskih potpisa propisuje Ministarstvo.

Član 12

Organ državne uprave nadležan za poslove javne uprave vodi evidenciju lica koja su preuzela kvalifikovani elektronski potpis za postupak fiskalizacije.

Evidencija iz stava 1 ovog člana sadrži poreski identifikacioni broj (PIB), naziv, odnosno ime za obveznika fiskalizacije, broj i vrijeme važenja izdatih kvalifikovanih elektronskih potpisa.

IV. POSTUPAK FISKALIZACIJE IZDAVANJA RAČUNA

Član 13

Za potrebe sprovođenja postupka fiskalizacije izdavanja računa obveznik fiskalizacije dužan je da izda račun putem elektronskog naplatnog uređaja.

Elektronski naplatni uređaj iz stava 1 ovog člana mora da omogući korišćenje programske podrške za elektronsko potpisivanje elemenata računa i omogući internet vezu za elektronsku razmjenu podataka sa poreskim organom.

Član 14

Obveznik fiskalizacije dužan je da koristi programsko rješenje koje će omogućiti nesmetano funkcionisanje sprovođenja postupka fiskalizacije izdavanja računa, odnosno koje će onemogućiti postupke kojima se izbjegava postupak fiskalizacije izdavanja računa.

Obveznik fiskalizacije, proizvođač i lice odgovorno za održavanje programskog rješenja odgovorni su za ispravnost programskog rješenja iz stava 1 ovog člana.

Obveznik fiskalizacije može da testira prenos podataka iz stava 1 ovog člana.

Način testiranja prenosa podataka iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Član 15

Obveznik fiskalizacije prilikom izdavanja svakog računa za promet roba i usluga, elektronski potpisuje elemente računa i dostavlja ih poreskom organu putem elektronske veze.

Poreski organ provjerava da li su dostavljeni svi propisani elementi računa i da li su potpisani ispravnim kvalifikovanim elektronskim potpisom.

Ako su ispunjeni uslovi iz stava 2 ovog člana, poreski organ elementima računa, određuje identifikacioni broj računa i račun vraća obvezniku fiskalizacije elektronskim putem.

Ako poreski organ ne može da odredi identifikacioni broj računa, obveznik fiskalizacije vraća poruku o odbijanju određivanja identifikacionog broja računa elektronskim putem.

Oblik i strukturu poruka sa obaveznim elementima računa, kao i dužinu zapisa za identifikacioni broj računa, kao i protokole i sigurnosne mehanizme za razmjenu poruka, model primjene kod kojeg se koristi centralni informacioni sistem obveznika fiskalizacije za slanje i potpisivanje elektronskih poruka, model primjene u kojem se slanje i potpisivanje poruka obavlja pojedinačno na elektronskim naplatnim uređajima, standardne poruke o greškama, kao i protokole o postupanju u slučaju grešaka, za potrebe sprovođenja postupka fiskalizacije izdavanja računa propisuje Ministarstvo.

Član 16

Identifikacioni broj računa i identifikacioni kod izdavaoca obveznika fiskalizacije, uz podatke iz člana 8 ovog zakona, ispisuju se na računu, prilikom izdavanja računa iz elektronskog naplatnog uređaja.

Način generisanja, dužinu i tip zapisa za identifikacioni kod izdavaoca računa propisuje Ministarstvo.

Član 17

Obveznik fiskalizacije dužan je da poreskom organu dostavi podatke o svim poslovnim prostorima u kojima obavlja djelatnost sa početkom obaveze fiskalizacije, a prije početka izdavanja fiskalnog računa i to za svaki poslovni prostor odvojeno.

Podaci iz stava 1 ovog člana sadrže:

- 1) PIB;
- 2) oznaku poslovnog prostora;
- 3) adresu poslovnog prostora;
- 4) tip poslovnog prostora;
- 5) vrstu djelatnosti koja se obavlja u poslovnom prostoru;
- 6) dnevno radno vrijeme i radni dani u nedjelji;
- 7) datum početka obavljanja djelatnosti u poslovnom prostoru;
- 8) datum prestanka obavljanja djelatnosti u poslovnom prostoru;
- 9) status poslovnog prostora.

Podaci iz stava 2 ovog člana dostavljaju se poreskom organu elektronskim putem.

Podatak iz stava 2 tačka 4 ovog člana sadrži obavještenje o načinu poslovanja (internet trgovina, pokretni poslovni prostor), ako se djelatnost obavlja na terenu ili ako se radi o privremenim mjestima obavljanja djelatnosti.

Podatak iz stava 2 tačka 5 ovog člana unosi se u skladu sa zakonom kojim se uređuje klasifikacija djelatnosti prema djelatnosti koju obavlja u poslovnom prostoru.

Podatak iz stava 2 tačka 8 ovog člana sadrži obavještenje o danu zatvaranja poslovnog prostora i naznaku da li se poslovni prostor privremeno ili trajno zatvara.

U slučaju promjene podataka iz stava 2 ovog člana po pojedinom poslovnom prostoru, a naročito ako djelatnost prestane da se obavlja u poslovnom prostoru ili djelatnost počne da se obavlja u novom poslovnom prostoru, ili dođe do promjene djelatnosti koja se obavlja u poslovnom prostoru, obveznik fiskalizacije dužan je da te podatke dostavi poreskom organu, najranije pet dana prije nastanka promjene.

Postupak dostavljanja podataka o poslovnim prostorima iz stava 2 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Član 18

Obveznik fiskalizacije dužan je da poreskom organu dostavi podatke o proizvođaču programskog rješenja i licu odgovornom za održavanje programskog rješenja.

Podaci o proizvođaču programskog rješenja i licu odgovornom za održavanje programskog rješenja obavezno sadrže PIB proizvođača i lica odgovornog za održavanje programskog rješenja.

Ako je lice iz stava 2 ovog člana strano lice, a ne postoje podaci o PIB-u proizvođača i lica odgovornog za održavanje programskog rješenja obveznik fiskalizacije

za ta lica dostavlja: naziv i sjedište, odnosno ime i adresu oznaku države i identifikacioni broj nerezidentnog fizičkog ili pravnog lica određenog od nadležnog organa strane države u kojoj ima poslovno sjedište.

V. IZDAVANJE RAČUNA BEZ IDENTIFIKACIONOG BROJA RAČUNA

Član 19

Obveznik fiskalizacije, može u slučaju prekida elektronske veze, da izda račune bez podatka o identifikacionim brojevima računa.

Obveznik fiskalizacije je dužan da u roku od osam dana, od dana kada je došlo do prekida elektronske veze, ponovo uspostavi elektronsku vezu i dostavi račune iz stava 1 ovog člana.

Računima iz stava 2 ovog člana, poreski organ određuje identifikacione brojeve računa i dostavlja ih obvezniku fiskalizacije kao potvrdu o prijemu naknadno dostavljenih računa.

Član 20

Ako dođe do potpunog prestanka rada elektronskog naplatnog uređaja, obvezniku fiskalizacije izdaje račun koji mora biti evidentiran u posebnoj knjizi računa ovjerenoj od poreskog organa.

Obveznik fiskalizacije je dužan da u roku od osam dana, od dana potpunog prestanka rada naplatnog uređaja, ponovo uspostavi rad naplatnog uređaja.

Obveznik fiskalizacije je dužan da u roku iz stava 2 ovog člana, poreskom organu elektronskim putem dostavi račune iz stava 1 ovog člana.

Poreski organ će svim dostavljenim računima iz stava 3 ovog člana, odrediti identifikacione brojeve računa i dostaviti obvezniku fiskalizacije kao potvrdu o prijemu naknadno dostavljenih računa.

Sadržaj i postupak ovjere posebne knjige računa iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Član 21

Ako poreski obveznik obavlja djelatnost ili dio djelatnosti u poslovnom prostoru koji se nalazi na području na kojem nije moguće uspostaviti vezu za razmjenu podataka sa poreskim organom, poreski obveznik je dužan da evidentira promet putem računa koji mora biti evidentiran u posebnoj knjizi računa ovjerenoj od poreskog organa, do uspostavljanja veze za razmjenu podataka sa poreskim organom.

Poreski obveznik iz stava 1 ovog člana može evidentirati promet na osnovu odobrenja poreskog organa, koje mu izdaje na pisani zahtjev uz koji podnosi dokaz o nemogućnosti uspostavljanja elektronske veze izdat od strane regulatornog organa nadležnog za elektronske komunikacije.

Član 22

Odredbe ovog zakona shodno se primjenjuju i na izdavanje računa kojim se stornira prethodni račun, računa u kojem se iskazuje povraćaj robe ili usluga u cjelosti ili djelimično.

Član 23

Kupci i svi primaoci računa, za koje je izvršen postupak fiskalizacije, mogu da provjere da li je li njihov račun prijavljen poreskom organu u roku od 30 dana od dana izdavanja računa.

Bliži način provjere prijavljenih računa iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

VI. NADZOR

Član 24

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrši Ministarstvo- poreski organ.

Član 25

Ako obveznik fiskalizacije ne sprovodi postupak fiskalizacije na način predviđen u članu 8, članu 17, članu 19 stav 1, članu 21 stav 1, članu 22 stav 1 i članu 23 ovog Zakona, poreskom obvezniku može se izreći mjera zabrane privremenog obavljanja djelatnosti, do otklanjanja razloga zbog kojih je zabrana izrečena.

Član 26

Na odnose koji nijesu posebno uređeni ovim zakonom shodno se primjenjuju odredbe zakona kojim je uređen poreski postupak.

VII. KAZNE NE ODREDBE

Član 27

1) Novčanom kaznom od 4.000 eura do 20.000 eura kazniće se pravno lice, proizvođač ili lice odgovorno za održavanje programskog rješenja kojeg obveznik fiskalizacije koristi za razmjenu podataka sa Poreskom upravom ako programsko rješenje iz člana 14 ovog Zakona omogućava postupke kojima se izbjegava postupak izdavanja računa.

2) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana novčanom kaznom 650 eura do 3.000 eura kazniće se odgovorno lice u pravnom licu, koji je proizvođač ili lice odgovorno za održavanje programskog rješenja.

3) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana novčanom kaznom od 2.000 eura do 10.000 eura kazniće se preduzetnik ili fizičko lice koja obavlja drugu samostalnu djelatnost, proizvođač ili lice odgovorno za održavanje programskog rješenja.

Član 28

1) Novčanom kaznom od 4.000 eura do 20.000 eura kazniće se pravno lice koje je f-obveznik, ako:

- izdaje račune koji ne sadrže propisane podatke (član 8 stav 1);
- koristi programsko rješenje suprotno odredbama ovoga Zakona (član 15 stav 1);
- ne dostavi obavezne podatke o poslovnom prostoru (član 18 stav 1);
- izdaje račune iz posebne knjige računa, koji prije početka upotrebe, nijesu ovjereni od strane poreskog organa (član 21 stav 1);
- ne izdaje račune iz posebne knjige računa, sve dok se ne ostvari mogućnost veze (član 21 stav 1).

2) Za prekršaje iz stava 1 ovog člana novčanom kaznom od 300 eura do 3.000 eura kazni će se odgovorno lice u pravnom licu koje je obveznik fiskalizacije.

3) Za prekršaje iz stava 1 ovog člana novčanom kaznom od 1.500 eura do 9.000 eura kazni će se preduzetnik ili fizičko lice koja obavlja drugu samostalnu djelatnost, a koje je obveznik fidsklizacije.

Član 29

1) Novčanom kaznom od 3.500 eura do 15.000 eura kazni će se pravno lice koje je obveznik fiskalizacije, ako:

- za potrebe dostavljanja elemenata računa ne poveže oznaku operatera i JMBG operatera na naplatnom uređaju i ne dostavi JMBG operatera nadležnom poreskom organu (član 9);
- ne pribavi kvalifikovani elektronski potpis radi sprovođenja postupka fiskalizacije izdavanja računa (član 12 stav 1);
- u roku od osam dana, računajući od dana u kojem je došlo do prekida veze, ne uspostavi elektronsku vezu i ne dostavi sve izdate račune (član 20 stav 2);

- u roku od osam dana, računajući od dana u kojem je došlo do potpunog prestanka rada naplatnog uređaja, ne uspostavi rad naplatnog uređaja i ne dostavi izdate račune (član 21 stav 2 i 3);

- kod izvršavanja storno računa ne postupa u skladu sa odredbama za izdavanje računa (član 23);

2) Za prekršaje iz stava 1 ovog člana novčanom kaznom od 300 eura do 3.000 eura kazniće se odgovorno lice u pravnom licu, obveznik fiskalizacije.

3) Za prekršaje iz stava 1 ovog člana novčanom kaznom od 1000 do 10.000 eura kazniće se preduzetnik ili fizičko lice koja obavlja drugu samostalnu djelatnost, obveznik fiskalizacije iz člana 3 ovog Zakona.

VIII. PRELAZNE I ZAVRŠNA ODREDBA

Član 30

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 31

Danom početka primjene ovog zakona prestaje da važi Uredba o poreskoj registar kasi („Službeni list CG“, broj 31/14).

Član 32

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“, a primjenjivaće se od 1. januara 2019. godine.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. Ustavni osnov za donošenje zakona

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u članu 16 tačka 5 Ustava Crne Gore kojim je utvrđeno da se zakonom uređuju pitanja od interesa za državu u koje spada i uređenje pitanja od značaja za pravilno iskazivanje poreske osnovice i poreske obaveze.

II. Razlozi za donošenje zakona

Donošenje predloženog zakona zasniva se na potrebi da se uspostavi sistem koji će obezbijediti dostupnost podataka o prometu proizvoda i usluga.

Ciljevi za uspostavljanje sistema elektronske fiskalizacije su sljedeći:

1. Efikasna kontrola transakcija odnosno kontrola svih isporuka proizvoda i usluga što će značajno doprinijeti smanjivanju neformalne ekonomije u ovoj oblasti,
2. Postepeno smanjivanje poreske administracije, što će poreskim obveznicima olakšati postupak obračunavanja i plaćanja poreskih obaveza,
3. Stvaranje uslova za efikasno upravljanje poreskim kontrolama i postupcima prinudne naplate korišćenjem jasnih podataka o poslovanju poreskih obveznika.

Postojeći sistem fiskalizacije u Crnoj Gori zasniva se na hardverskom rješenju, odnosno evidentiranju prometa putem poreskih registar kasa i obuhvata samo dio prometa čija se naplata vrši u gotovini. Promet u gotovini se evidentira preko fiskalnih uređaja koji se prethodno sertifikuju od strane mašinskog fakulteta i za koje se izdaje odobrenja od strane Ministarstva finansija. Jedan od nedostataka ovoga sistema je što zahtijeva značajne troškove za poreskog obveznika u pogledu nabavke uređaja, kao i njihovog redovnog servisiranja. Osnovni nedostatak ovoga sistema je što se poreske kontrole mogu sprovesti jedino uz prisustvo poreskih inspektora u poslovnim objektima i kroz stalne obilaske prodajnih mjesta da bi se utvrdila urednost evidentiranja prometa. Glavni nedostatak je u tome što se evidentira samo dio prometa ostvarenog u gotovini i promet evidentiran preko poreskih registar kasa često ne obezbjeđuje potpune podatke o poslovanju i ne odražava ekonomsku snagu poreskog obveznika.

Novim zakonom se predlaže zamjena postojećeg sistema i uvođenje softverskog rješenja da bi se obezbijedio zadovoljavajući model fiskalizacije koji omogućava ekonomičan i efikasan inspekcijski nadzor. Sistem se zasniva na elektronskom prenosu podataka o ostvarenom prometu i obuhvata sve vrste prometa bez obzira na način plaćanja. Poreski obveznici po ovom rješenju su dužni da obezbijede skup mjera koje će

omogućiti elektronski prenos podataka od naplatnog uređaja koje koristi poreski obveznik do informacionog sistema Poreske uprave. Prenos podataka se vrši prije izdavanja računa kupcu i nakon dobijanja potvrde o prenosu od strane Poreske uprave poreski obveznik izdaje račun. Postupak fiskalizacije se u suštini zasniva na dobijanju potvrde elektronskim putem od strane Poreske uprave prije samog izdavanja računa. Ovdje je bitno da se uspostavi tehničko rješenje da se obezbijedi najbrži mogući protok podataka od poreskog obveznika prema Poreskoj upravi i povratna informacija od strane Poreske uprave a gdje bi optimalno vrijeme bilo da se proces u oba smjera završi do 2 sekunde. Ovo relativno kratko vrijeme je neophodno prije svega da bi se obezbijedilo normalno poslovanje poreskih obveznika. Od strane Svjetske banke su obezbijedena kreditna sredstva za modernizaciju Poreske uprave, iz koji će se najveći dio iskoristiti za finansiranje sigurnog i stabilnog informacionog sistema Poreske uprave i koji će biti u mogućnosti da prihvata veliki broj dostavljenih računa u toku jednog dana i imati brz protok informacija.

Sistem će omogućiti efikasan nadzor kroz interakciju poreskog organa, poreskih obveznika i građana. Poreskom organu se stvaraju uslovi da vrši veliki broj kontrola bez potrebe za obilazak poreskih obveznika i prodajnih mjesta, tj. da najveći dio kontrola vrši u samom sjedištu poreskog organa. Kupci proizvoda i usluga, koji mogu biti poreski obveznici, institucije i građani će moći provjeravati da li su im izdati računi prethodno fiskalizovani. Sami kupci često imaju potrebu da izvrše provjeru izdatog računa, a što će značajno uticati na poresku disciplinu i što je jedna od bitnih karakteristika moderne poreske administracije saradnja poreskog organa i građana u borbi protiv poreskih utaja.

Prikupljanje podataka o cjelokupnom prometu proizvoda i usluga u Poreskoj upravi postepeno će stvoriti uslove da Poreska uprava sama obebjeđuje poreske prijave poreza na dodatu vrijednost, a što olakšava postupak obračunavanja i izmirivanja poreskih obaveza samim poreskim obveznicima. Bitan benefit za poreske obveznike će biti što će se stvoriti uslovi za efikasnu i brzu kontrolu zahtjeva za povraćaj poreskog kredita, a što će značajno skratiti vrijeme povraćaja.

Sistem PDV-a podrazumijeva odnos povjerenja između države i poreskih obveznika a koji se ogleda kroz u tome što je država na obveznike prenijela ovlašćenje za obračunavanje PDV-a na izdatim računima. Porez na dodatu vrijednost je svefazni porez, gdje često jedan PDV obveznik obračunati PDV prenosi kao poreski kredit drugom PDV obvezniku, te je zbog toga značajno pitanje vjerodostojnosti izdatih računa. Uspostavljanje sistema elektronske fiskalizacije će stvoriti uslove za brzu provjeru vjerodostojnosti računa kako od strane poreskog i drugih državnih organa tako i od strane kupaca, koji često imaju takvu potrebu.

Obezbjeđivanje najvećeg stepena vjerodostojnih računa i uredno prijavljene poreske obaveza je od uticaja na konkurentnost, a što je takođe od značaja za same poreske obveznike.

Savremena poreska administracija u postojećim uslovima zahtijeva efikasan sistem za procjenu rizika, te dostupnost podataka o prometu će biti od neprocjenjivog značaja za isti.

Uvođenje sistema elektronske fiskalizacije će zahtijevati koordiniran rad ne samo Ministarstva finansija i Poreske uprave, već i drugih državnih organa, a uspostavljanje stabilnog sistema očekuje se obezbjeđenje osnovnog cilja, tj. postizanjem visokog stepena prijavljenih poreskih obaveza, što će u konačnom dovesti do svođenja učešća neformalne ekonomije na najmanju moguću mjeru.

III. Usaglašenost sa evropskim zakonodavstvom i potvrđenim međunarodnim konvencijama

Ne postoje propisi evropskog zakonodavstva ni potvrđene međunarodne konvencije sa kojima bi trebalo izvršiti usklađivanje ovog zakona. Zakonodavstvo EU nema ograničenja, niti obavezujućih odredbi koje se odnose na postupak evidentiranja prometa dobara i usluga.

IV Obrazloženje osnovnih pravnih instituta

Član 1- Ovom odredbom definišu se obveznici fiskalizacije, sadržaj fiskalnog računa, postupak fiskalizacije u prometu proizvoda i usluga i druga pitanja od značaja za fiskalizaciju.

Član 2- Ovom odredbom definiše se pojam fiskalizacije u smislu ovog zakona.

Član 3- Ovom odredbom se propisuje značenje pojedinih pojmova u smislu ovog zakona.

Čl. 4 do 7- Ovim odredbama se definišu obveznici fiskalizacije, lica koja se ne smatraju obveznikom fiskalizacije, kao i daje ovlašćenje Vladi da svojim propisom oslobodi određene djelatnosti od obaveze fiskalizacije.

Čl. 8 do 11- Ovim odredbama se definišu obavezni podaci fiskalnog računa, format računa, oznaku operatera, koji je izdao račun, označavanje računa, kao i ovlašćenje Ministarstvu finansija da posebnim aktom propiše vrste podataka koji se putem elektronske veze dostavljaju poreskom organu.

Čl. 12 i 13- Ovim odredbama se definiše obaveza poreskog obveznika za pribavljanje kvalifikovanog elektronskog potpisa koji se koristi za potpisivanje izdatih računa, a koji se pribavlja od ministarstva za poslove javne uprave.

Čl.14 do 19 - Ovim odredbama se definiše obaveza poreskog obveznika da koristi u postupku fiskalizacije odgovarajući naplatni uređaj i odgovarajuće programsko rješenje koja omogućava elektronski prenos podataka, postupak izdavanja računa prilikom prenošenja podataka putem elektronske veze i obavezni podaci koji se dostavljaju poreskom organu prije odpočinjanja postupka fiskalizacije.

Čl.20 do 23 - Ovim odredbama se definiše postupak izdavanja računa u slučajevima kada nije moguće ostvariti elektronsku vezu, kada nastupi prestanak rada elektronskog naplatnog uređaja ili dođe do prekida elektronske veze.

Član 24 - Ovom odredbom se definiše postupak po kojem kupci svi primaoci računa mogu provjeriti je li njihov račun prijavljen poreskom organu.

Čl.25 do 27- Ovim odredbama se propisuje ovlašćenje za nadzor nad sprovođenjem zakona, kao i shodnu primjenu odredbi kojim je uređen poreski postupak.

Čl.28 do 30 - Ovim odredbama se propisuju novčane kazne za počinjene prekršaje.

Čl.31 i 32 - Ovim odredbama se propisuje rok za donošenje podzakonskih akata za sprovođenje ovog zakona i dan stupanja na snagu.

V. Finansijska sredstva koje je potrebno obezbijediti za sprovođenje ovog zakona

U saradnji sa Svjetskom bankom Ministarstvo finansija je pokrenulo postupak i angažovalo eksperta za izradu studije izvodljivosti projekta elektronske fiskalizacije. Zadatak eksperta je da predloži optimalno hardversko i softversko rješenje, potrebna finansijska sredstva koja treba obezbijediti u Budžetu Crne Gore kao i troškove koje poreski obveznici mogu imati u postupku elektronske fiskalizacije.